

NR 2 2011 – INFORMASJON FRA HORDALAND FYLKESKYSTLAG – 18. ÅRGANG

Bak fra venstre: M. Taraldsen - S. Midtøy - J.M. Steinsland. Foran fra venstre: S,M. Kalvenes - van der Meeren - A. Nesse - M. Nesse - M. Heimark - O. Heimark. Liggande foran: M. Drivenes.

Austevoll kyst- og sogelag fekk sitt andre napp i "Vandrepokalen for gavlabåtar" i seglasen under årets Hordakyststemne.

Hordaland fylkeskystlag takkar Sagvågen Kystlag for eit flott stemne!

Leder	2	Oppmålings- og	
Kulturminner til adopsjon!	2	Dokumentasjonskurs	8
Båtbyggjaren svarer	3	Rodorry	10
Oselvar – den levande båten	4	Galeas Gurine heim	
Samling i Austevoll	6	til Rosendal	11
Indre Sogn kystlag	7	Kystkalender	15

kopar/messing. Bota kunne leggjast både på utsida og innsida, men berre på ei av sidene. Plata vart klinka fast med rø på motsatt side av plata. Dette var og er ein grei måte å tette ei sprekk på, men det finnes andre måtar som i våre dagar kanskje er vel så bra.

Ein metode som er god å bruke er av meir moderne karakter og krev eindel spesialverktøy og epoxylim. Vi må ha tilgang på ein handoverfres, altså ein fres som ikkje er fastmontert i eit bord.

Metoden er å frese eit spor over sprekkka får så å lime inn ei list i fresesporet.

Det ein gjer er å snu båten opp ned og leggje den på eit stødig underlag slik at den ligg godt. Finn sprekkka/ sprekkene og spikre / skru ei list i underkant av sprekkka like lang som den er. Denne lista blir no styringa for fresen og ein må måle frå kanten av landet på fresen og inntil senter av fresen, slik at

fresesporet kjem mitt i sprekkka. På min ELU fres er det 5,5 cm frå lista til senter sprekk. Sporet ein skal frese skal vere ca 15mm breitt, og det skal berre gå halvvegs inn i bordet. (Ca 6,5mm på eit børeboard, Oselvar) Det kan vere lurt å lage seg eit prøvestykke der ein finn ut korleis fresen beveger seg, det er viktig at ein byrjer frå riktig side, ellers kan fresen ta ut og gjere skade både på båt og handverkar.

Etter at sprekkka er frest, tar ein ei handsag, gjerne ei rotterumpe og sager gjennom sprekkka heilt inn i båten. Dette er for å få reint treverk før ein skal lime.

Når dette er gjort, må ein krype på innsida av båten og forskale. Dette gjer ein enklast med malertape eller pakketape. Stryk tapen godt inntil slik at limet ikkje sig ut.

Så er det å krype ut igjen og lage til lista som skal liggje ned i det nyfreste sporet. Denne lista skal lagast av omtrent same materiale som bordet, og gå litt trangt ned i,

men ikkje presse. Lista kan ein feste med små stift eller skruer, husk at dei skal ut igjen når limet er tørt og skal vise minst mulig.

Då er neste steg å blande lim i riktig forhold og fyller ned i sprekkka. Bruk gjerne ein pensel slik at ein kjem til over alt. Ein kan gjerne blande fyllstoff i limet, men det fungerer med blank lim også. Tenk på kva farge du har i båten innvendig og kva finnish du vil ha. Blank lim vil bli litt mørk når den blir smurd.

Etter at limet har størkna, tar ein utatt skruer/stift, og høvler og pusser ned lista slik at den er jamn med bordet. Innvendig tar ein av tapen og pusser vekk limet som er til overs.

Så er det bare å smøre båten og glede seg til neste tur.

Lukke til!

mTre

Oselvarspesialisten
www.bjornevikbaat.com
Tlf. 93026747

Oselvar – den levande båten

Underteikna er forfattar av boka *Oselvar – den levande båten* som snart kjem i handelen. Arbeidet med boka har gått føre seg sidan 2004 og nærmar seg no slutføring, for tida syr eg saman bildeforteljinga i boka. I den samanheng er det framleis opning for å inkludera gode bilete som måtte dukka opp. Det har heile vegen vore eit sterkt ynskje at boka skal spegla heile bruksområdet til Oselvaren, det vil seie ha bilete frå store delar av Hordaland. Vidare er det òg ynskjeleg at boka har bilete av

folk i ulike aldrar, av baa kjønn, med ulik økonomisk bakgrunn, ulike årstider osv. Sjølv om bokarbeidet så langt har kasta av seg ein digital bildedatabase med mange tusen bilete, er det framleis nokre motiv som manglar. Eg vonar difor på napp på fylgjande motivtypar: ulike variantar av motorfeste/innombordsmotor, fargefoto av smørjing av båt, barn i båt, båtbruk vinterstid eller i ruskavêr, fiske/frakt av dyr eller høy/ved/torv eller anna tung last, båtstell/ reparasjonsarbeid/skraping, kystlagsaktivi-

tet, kappsegling eller kapproing og kunstnarlege uttrykk der Oselvaren har vore inspirasjonskjelde. Eg er òg interessert i å koma i kontakt med folk son skal gjera reparasjonar på Oselvar no i

vinter. Sist, men ikkje minst, er eg på jakt etter logo frå kystlaga og andre tilsvarande aktørar i Hordaland.

Om du/de har bilete, tips eller gode soger som kan vera aktuelle, nøl ikkje med å ta kontakt på

kjellmag@gmail.com

eller 95 04 67 39.

Vidaresend gjerne dette til andre som kan ha interesse/vera til hjelp!

Kapproingscup i Hordaland

Eit viktig mål med boka er å stimulera til auka bruk av både Oselvaren og andre tradisjonelle båtar. I sumar var eg på Færøyane, der kapproing i dei tradisjonelle båtane er nasjonalsport som får stor merksemd. Noko slikt kunne òg vore gjort her på Vestlandet.

Eg vil difor nytta høvet til å kasta fram ein tanke om ein kapproingscup. Fyrst innleiande runde på lokalt plan, dinest kunne ein hatt ein regional finale der dei ulike vinnarane møter kvarandre. Kan hende kan den lokale utgåva avviklast i samband med til dømes jonsokfeiring, marknadsdag i løpet av sumaren eller som ein del av Kystsogeveke? Den regionale finalen kunne til dømes vore i samband med avslutninga av Kystsogeveke? Kan hende kunne ein tenkja seg skiftande finalestad for kvart år, eventuelt at vinnarane arrangerer året etter? Vidare tenkjer eg meg at den lokale utgåva skjer med lokale, men sjølvsagt nokså jamgode, båtar som vert tildelt etter loddtrekning. Båtane kan godt vera seksæringar, som vil ha plass til fleire roarar, men færingar går òg fint. Kanskje kunne regionfinalen gått føre seg i dei gamle kapproingsbåtane til Oselvarlaget? Å laga til ei publikumsvennleg løype nært land, slik at ein får løp som varer fire til seks minutt, burde ikkje by på særlege vanskar. Klarer ein å få lokalavisa med på laget samt finna ein engasjert speaker på eit høgtalaranlegg burde ei god ramme vera sikra slik at

dette kan verta både alvor og løye. Same dagen som kapproinga kan ein òg ha Rognappen-prøver med felles premieutdeling på ein scene etterpå, der det òg er premiar for til dømes beste drakter og fiaskopris? Attåt reportasje i lokalavisa kan det godt koma nokre ord/bilete/film på ei felles vevside i etterkant? Det vil i så fall kunne byggja opp merksemd mot ein regionfinale.

Deltakarane då, spør du kanskje? Kven er dei? Eg tenkjer meg fire ulike klassar: menn, kvinner, gutar under til dømes 16 år og jenter under til dømes 16 år. Her bør ein gå breitt ut, senka terskelen så lågt som råd for å få deltaking. For å oppnå lokal identitet kan ein utfordra arbeidsplassar, skuleklassar, bygdelag, idrettslag, familiar og byggefelt om å stilla. Kanskje sponser ei lokal verksemd premiane? Målet med det heile er uansett at mange skal koma utpå i robåten, prøva han og forhåpentligvis ha det moro. Vonleg kan dette inspirera dei til å ta båten i bruk resten av året òg. Er det nokon som tek utfordringa?

Helsing
Kjell Magnus Økland

Kjell Magnus Økland

Oselvar

- Den levande båten -

Oselvarklubben har sidan 2004 arbeidd med eit større bokverk om Oselvaren. Boka vert delt i fire delar:

- I. Tradisjonell bruk: historisk utvikling, båtbyggjarane, byggjing, fiske, frakt og forlis.
- II. Moderne bruk: sport i form av kapproing og kappsegling samt arbeidet for å ta vare på båttypen.
- III. Bruksrettlegg med innføring i bruk og stell av båten: roing, rigging, segling, lagring og smøring.
- IV. Oppslagsverk: ordliste, resultatstatistikk, register, tidslinjer, sluttnotar, pokaloversyn og styreverv.